

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tecaj Li.

V Ljubljani, 11. novembra 1898.

List 45.

Recimo dve tri o popolnosti.

(Dalje.)

Deveti pripomoček k sveti popolnosti je prejemanje sv. obhajila. Angeljski učitelj trdi, da je zakrament svetega krsta začetek duhovnega življenja; vsi drugi zakramenti pa nas s svojim posvečevanjem pripravljajo na zakrament sv. rešnjega Telesa. V tem zakramentu obstoja popolnost našega duhovnega življenja. Ako ima tedaj duhovno življenje v zakramentu sv. krsta svoj začetek, če kristijan v drugih svetih zakramentih napreduje v popolnosti in če se duhovno življenje naše popolni do cela v zakramentu sv. rešnjega Telesa, je pač očitno, da je prejemanje sv. rešnjega Telesa glavni pripomoček k popolnosti. Da si bogoljubni bralec boljše zapomni to resnico, hočemo dokazati, kako nam iz vrednega prejemanja najsvetejšega zakramenta kakor iz studenca prihaja popolnost našim dušam.

Trdili smo takoj v začetku naše razprave, da obstoja popolnost naša v zjedinenju z našim zadnjim ciljem; in čim tesnejše je duša naša združena z vezjo svete ljubezni z Bogom, našim ciljem, tem popolnejša je. Združenje z Jezusom kot Bogom in človekom pa je blagodejni učinek in sad vrednega prejemanja svetega rešnjega Telesa. Zato pa tudi imenujemo sveti krst, koji je začetek našemu duhovnemu življenju, zakrament vere; svetemu obhajilu pa pravimo zakrament ljubezni, ker dušo našo združi z Bogom v sveti ljubezni. Ta kruh nebeški vžge v nas s svojo nadnaravno gorkoto ljubezen in ta naredi iz nas siromašnih zemljanov tako rekoč toliko bogov vsled združenja z Bogom in človekom. Tako nas uči sv. Dionizij. Tega se lahko prepričamo iz

življenja sv. Magdalene Paciške, Katarine Sijenske, svete Terezije, svetega Franciška Ksavera in drugih bogoljubnih duš.

Da bodeš videl, prijazni bralec, kako moč ima sveto rešnje Telo, povedal ti bodem nekaj iz življenja svete Lidvine. Tej svetnici poslal je Bog strašno bolezen, a ona je bila zelo nepotrpežljiva. Neki dan jo pride obiskat pobožen mož Ivan Por, in ko je opazil, da je vsa nevoljna radi trpljenja, svetuje ji, da naj premišlja bridko trpljenje nebeškega Izveličarja v svrhu, da bode lažje prenašala velike bolečine svoje. Lidvina mu obljubi, da se hoče ravnati po njegovem naročilu. Vendar pa ni našla nikake tolažbe v premišljevanju trpljenja Kristusovega in radi tega je opustila to vajo. Ko se čez nekoliko dnij povrne gori omenjeni sveti mož in vpraša, je-li se je ravnala po njegovem svetu. Odgovori mu: oče duhovnik, vaš svet je gotovo dober, toda prevelike bolečine moje bile so krive, da nisem našla nikake utehe v premišljevanju trpljenja Izveličarjevega, ampak ostala sem nepotrpežljiva. Zopet ji je dal isti svet, kakor prej. Ko za nekoliko dnij obiše bolnico, vidi sicer neko poboljšanje, vendar pa še ni bil zadovoljen. Kaj stori? Drugi dan prinese ji sveto obhajilo in ji reče: Do sedaj sem te opominjal jaz, da bi premišljevala trpljenje Kristusovo in da bi v tem našla zdravilo svoji bolezni, sedaj naj te opominja Kristus sam! Kaj se je zgodilo? Komaj je Lidvina povžila sveto hostijo, vžgala se je v srcu njenem goreča želja po premišljevanju trpljenja Kristusovega, začela je jokati in je plakala neprenehoma celih štirinajst dnij. Od te dobe naprej premišljevala je noč in dan trpljenje Izveličarjevo in je z naj-

večjim zatajevanjem in s prečudno potrpežljivostjo prenašala prevelike svoje bolečine. S časom začelo je na njej gnjiti meso in živo so glodali črvi, a vse to je molče trpela in si želela še večjih muk. Da prišla je tako daleč, da je trdila, da ne trpi ona, ampak da trpi Kristus za njo. S tem tedaj, da se je Lidvina v svetem obhajilu združila s trpečim Kristusom, postala je v svojem prevelikem trpljenju velika svetnica. More li še kdo trditi, da ni sveto rešnje Telo poglavitni pripomoček k popoiznosti? Recimo tedaj s svetim Avguštinom: „O zakrament pobožnosti! o znamenje jedinosti! o vez ljubezni! O sacramentum pietatis! o signum unitatis! o vinculum caritatis“.

Vredno prejemanje sv. rešnjega Telesa proizvaja v nas izveličavne nasledke. Sveti Tomo Akvinski našteva štiri. Sveto obhajilo vodi in hrani življenje naše duše, je tedaj naše dušno življenje. In to radi tega, ker nas varuje pred smrtnim grehom, koji proizvaja smrt duši naši. Kakor bi telo umrlo brez hrane, prav tako mrtva bi bila tudi duša naša brez svetega obhajila. Brani nas pa tudi pred malim grehom, kateri so nam večkrat bližnja priložnost, da pademo v velike. Sveti Bernard trdi, da sveto rešnje Telo v nas zatare vsako privoljenje k smrtnemu grehu, a ob enem zmanjša nagnenje naše do malih grehov. In sveti Ciril iz Aleksandrije pravi, da sveto obhajilo ne odpravi le smrti od duše naše, ampak, da nas oslobodi tudi bolezni; in v resnici mali greh ni smrt za dušo našo, pač pa je bolezen, koja slabi dušo našo.

Vsa se pa tudi ni treba čuditi, če ta hrana božja vzdržuje življenje duše naše, ker je večkrat vzdrževala tudi telo. Znano je, da sv. Katarina Sijenska več štiridesetdanskih postov ni uživala druge hrane, nego li sveto obhajalo. Sveti Liberal, škof atenski, maševal je vsako nedeljo in se okrepčal s svetim rešnjim Telesom in potem ni potreboval celi teden druge hrane, vendar je bil zdrav in čvrst. Če je tedaj sveto obhajilo mnogokrat celo telesno življenje vzdrževalo, koliko več bode vzdržalo življenje naše duše, ker v to svrhu je Izveličar nebeški postavil ta presveti zakrament.

Sveto obhajilo pa tudi oprasča dušo našo njenih neprijateljev. Naše dušno življenje ima dva poglavitna neprijatelja: naše lastno slabo nagnenje in hudobnega duha. Oba zatira pogosto sveto obhajilo. Sveti Ciril iz Aleksandrije piše, da Jezus Kristus, ako biva na duhovni način v nas, kroti strasti našega duha, zatira slaba nagnjenja in pospešuje pobožnost in bogoljubnost. Popotnik potujoč v vročem poletju, trpi hudo žejo, a ko pride do hladnega studenca, namoči

suhe svoje ustnice in se okrepča za daljno potovanje. In če tebe, bogoljubni bralec, žge jeza, sovraštvo ali nečistost, nevoščljivost ali sicer kaka huda strast, približaj se večkrat k studencu svojega življenja in pij čisto vodo milosti božje. In kmalu bodeš opazil, da ponehava vročina strasti tvoje in malo na malo bode stanje tvoje duše v redu. Zato je rekel sveti Bernard menihom svojim: če kedo od vas opazuje, da ni več tako hudo nagnjen k jezi, sovraštvu ali nečistemu poželenju, naj se zahvali presvetemu Telesu in presveti krvi Kristusovi, katere prejema.

Drug hud neprijatelj dušnemu življenju našemu je hudobni duh; tudi pred njim varuje nas sveto rešnje Telo. Če hudobni duh opazi, da smo združeni z Jezusom, kar se zgodi pri svetem obhajilu, potem beži od nas ali pa vsaj nima do nas več take moči.

Pogosto sv. obhajilo pomnožuje tretjič življenje naše duše. Ako moči telesa z delom preveč obkladamo, s časom začno pešati in ko bi mu ne prišli v pomoč s tečno hrano, moralo bi umreti. Prav tako se godi z našim dušnim življenjem. Mej vsakdanjimi opravili malo na malo ohladi ljubezen v duši naši; pobožni občutki izginjevajo; duh postane raztresen; in ko bi ne imeli pripomočka, bi se s časom gotovo pogubili. Zahvalimo tedaj Boga, ki nam je preskrbel nebeško hrano, koja zbere raztresenega duha, segreje naše občutke, zaneti ogenj ljubezni, in ojači in ohrabri dušo našo, da more hiteti po potu k popolnosti.

Kakor je nam vsem znano, obstoja duhovno življenje duše naše v posvečujoči milosti božji. Ta se nam, kakor nas uči sveta naša vera, iz nova podeljuje v zakramentih svetega krsta in svete pokore. V vseh drugih zakramentih pa, kjer se mora vže imeti, se nam milost božja le pomnožuje. V nobenem zakramentu pa se nam bolj ne pomnoži, kakor v zakramentu svetega rešnjega Telesa, ker v tem nam jo Kristus sam osobno deli. Zato nam jo pa tudi deli v večji meri. Tudi vladar daje večje darove, kader jih deli sam, kakor takrat, ko to store njegovi služabniki.

Slednjič razveseljuje ta nebeška hrana življenje duše naše s pravim duhovnim veseljem. Kakor da telesna hrana onemu, ki jo uživa, ukus, prav tako tudi ta zakrament v resnici razveseljuje one, ki ga vredno prejemajo, trdi angeljski učitelj sveti Tomo. Veselje, koje daje ta hrana z nebes je toliko, da izgubi duh naš vsako veselje do posvetnih stvari. Da, prijetnost, koja proizvaja ta angeljski kruh v bogoljubnih dušah, je toliko, da celo v telesu, v ustih napravi toli ugoden ukus, da se ne more ž njim primerjati ukus najbolj iskane jedi. To so večkrat poskusili

svetniki in svetnice. Se ve, da ne občuti vsaka pobožna duša od prejemanja svetega rešnjega Telesa gori omenjenega duhovnega veselja, in še redkejša so duše, koje bi občutile tudi na telesu neko nenavadno prijetnost, vendar pa napolni vse one duše, ki vredno prejemajo ta najsvetejši zakrament, neka notranja zadovoljnost. V duše tacihi srečnih ljudi razlije se nek prijetni, notranji mir, neka prijetna, jasna svetloba, nagnjenje do kreposti itd. To so pa gotovo stvari, kojih si želi vsak, kedor skrbi za blagor svoji duši.

In teh blagodejnih učinkov svetega rešnjega Telesa, o kojih smo prav sedaj govorili, pač lahko vsakdo sklepa, da je pogosto prejemanje tega presvetega zakramenta, gotovo najboljši in najvažnejši pripomoček k popolnosti. Zato prejemaj vsah kristjan, koji želi kedaj priti do popolnosti, pogosto ta zakrament ljubezni, vendar pa naj se pri tem ravna zmerom po nauku in napotku svojega dušnega vodnika ali izpovednika.

Ljubimo Marijo!

(Pridiga v Marijinem Celju dne 12. avgusta 1893.)

(Dalje.)

Marijino češčenje je vpleteno v naše zasebno in javno življenje. Ko se otrok poslavlja od doma, priporočijo ga stariši v Marijino varstvo; ko mlad vojak solzen odhaja v tuje kraje, poda mu mila mati Marijino svetinjo v spomin; ko deviška nevesta stopi v resni zakonski stan, poklekne pred Marijino podobo, ter se tam nebeški Materi priporoči; mati in oče jočeta pred Marijo v grenki sili, za srečo se zopet zahvaljujeta Mariji.

Pastirček na planini poje Mariji; dekleta na polju, v vinogradu, na travnikih prepevajo Mariji; k Mariji prepevajo v veselju in žalosti.

Marijina ljubezen veje na vseh krajih, njo najdeš povsod!

Ob zlati zori zapoje zvon, zakaj? Marijo pozdravlja. O poldne zopet njej v slavo doni; zvečer od Matere slovo jemlje ter se ji ljubeznivo priporoča v milostno pomoč.

Mariji je posvečen ves čas; dan se ž njo začne, ž njo tudi konča.

Z Marijo se podamo v valovito življenje; z Marijo potujemo in ko slednjič mrliču roke sklenejo, ovijejo okoli njih rožni venec, znamenje Marijine molitve, Marijine ljubezni. Z Marijo želi vsakteri v neskončno večnost. Brez nje se ne sme nikamor.

Marija je začetek našega življenja, Marija je njegov sklep; Marija je pobožnemu kristjanu prehod v blaženi raj!

Romarji! Tako ljubi človeštvo, vse krščanstvo svojo nebeško Mater. Nikar ne bodimo zadnji med njenimi zvestimi otroci! Ljubimo jo iz celega srca, častimo jo iz globočin svojih src, z vsem ognjem svoje duše!

Bog nas k temu opominja, vesoljno krščanstvo nas s svojim vzgledom uči Marijine ljubezni.

Razveseljajmo toraj njeno brezmadežno srce z vdanim češčenjem.

Marijo ljubiti bodi naša čast, naš ponos, naša radost! Naj ne mine dan, da ne bi ponovili in vnemali čutil naše srčne ljubezni do nje.

Bodimo taki, kakoršen je bil francoski stotnik Beranger, o katerem nam zgodovina pripoveduje. Bilo je l. 1855., v krvavi rusko-francoski vojski. Mimo francoskih šotorov hodil je pozno po noči gledat, da se ne bi kaka nesreča pripetila, vojaški kapelan. Pri nekem šotoru sliši hudo vpitje. Postoji. Kaj bi to bilo? „Vstani, tovariš! Stoj hrabro!“ govori nekdo v šotoru. Iz radovednosti stopi v šotor. A kako se začudi, ko v malem šotoru ne najde nikogar drugega, kakor stotnika Berangerja samega. „Gospod, kaj pa tako glasno kličete? Komu pa zapovedujete tako ojstro?“ „Velečastni gospod kapelan! — odgovori stotnik — veste, jaz zapovedujem samemu sebi. V moji mladosti so me predraga mati naučili Marijo častiti. Rekli so mi, da moram iz čiste ljubezni do nebeške Device vsaki dan opraviti kako pobožno molitev. Jaz sem to materno povelje vedno zvesto spolnjeval; ostal sem do sedaj mož-beseda. Toda danes — oh! saj ste videli in slišali! Celi dan bil sem v groznem boju, krogle so žvenčale, meči so bliskali, da je bilo strah. Še le kasno zvečer prišel sem k počitku. Vsled silnega truda sem zaspal, a ravno sedaj sem se prebudil ter se ob enem spomnil, da še danes Mariji dolžne molitve nisem opravil. Spanec me premaguje, zato je treba krepkega povelja. Stoj hrabro! je treba zaupiti, kakor v vojski. Velečastni gospod, dobro, da ste tukaj; sedaj bova oba skupno Marijo počastila ter skazala predobrotljivi Materi v nebesih svojo iskreno ljubezen!“ . . .

Blagor vzglednemu stotniku! Kako je pač Marijo ljubil? Vstani tovariš! Stoj hrabro! Te pomenljive besede veljajo nam vsem. Stoj hrabro v Marijini ljubezni!

Neskončno milost vživamo danes, preljubi! v tej slavni romarski cerkvi marijinoceljski. Gledamo v obraz svoje Matere, gledamo čudovito njeno podobo; klečimo pred prestolom svoje moččne kraljice, pred katerim so se že delile neštevilne milosti.

Romarji in romarice! Ne pozabimo na tem svetem kraju, v teh slovesnih trenutkih storiti

obljube, da bomo celo svoje življenje ljubili Marijo iz vsega svojega srca!

Stoj hrabro v Marijini ljubezni, ti pobožni mladenič, ti čednostna deklica!

Stojte hrabro v Marijini ljubezni vi možje in ve žene!

Stojte hrabro v Marijini ljubezni očetje in matere ter dajajte s tem lep in vzvišen vzgled svojim otrokom!

Stojte hrabro vsi v Marijini ljubezni ter učite svoje domačine ljubiti Marijo!

Stojte hrabro v Marijini ljubezni v času in večnosti!

To našo vdano obljubo, sprejmi, o Marija! Čuj našo prisego, da Ti bomo vselej in povsod zvesti v otroški ljubezni! Od nje nas nikdo ne bo ločil.

K sklepu se ti pa, o Mati, ponižno priporočimo. Vslíši naše prošnje, ozri se na naše goreče želje!

Blagruj in varuj nas vse, ki smo tu pred Teboj zbrani! Blagoslovi vse naše sorodnike, prijatelje in vse, kateri so se nam v molitev priporočili!

Prosi za naše drage rajne brate in sestre v Kristusu!

Prosi za vso našo drago domovino; ah! varuj jo vsake nesreče, časne in večne!

Bodi milostna tudi naši lavantinski škofiji. Blagoslovi in podpiraj z mogočno svojo priprošnjo premilostljivega našega knezo-škofa Mihaela!

Glej na vročo ljubezen naših src; za Tebe bijejo in gorijo, po Tebi hrepenijo, o Marija!

Tvoji smo, Tvoji ostanemo sedaj in vekomaj! Amen.

Marija — naša pomočnica!

(Pridiga v Marijinem Celju dne 12. avgusta 1894.)

Qui me invenerit, inveniet vitam
et hauriet salutem a Domino.

Kdor mene najde, najde življenje,
in sprejme blagor od Gospoda.

Prov. 8, 35.

Veliki cerkveni učenik, sv. Hijeronim, nam popisuje, kako žalostno in tužno so živeli nekdanji Izraelci v sužnosti onkraj reke Evfrata, kamor so jih bili gnali zmagonosni Rimljani po razdjanju glavnega mesta Jeruzalema. Rimski cesar njim je bil prepovedal, ganiti se iz pustega kraja, ki njim je bil za bivališče odločen. Samo na razvaline jeruzalemske so smeli enkrat v letu potovati, a tudi tam njim je bilo dovoljeno, le nekaj ur se zadrževati. Kadar so prišli v dolgih procesijah iz Babilonije, tavalí so po razvalinah nekdanjih palač zlatega Jeruzalema, posebno na mestu, kjer je stal prekrasni tempelj, so prepevali

žalostne pesni preroka Jeremija. „Kako je zapuščeno mesto, ki je bilo nekdanj z ljudstvom prenapolnjeno? Vdova je postala gospodarica med narodi: strašno se joče po noči, in solze so na njenem licu; nikogar ni, da bi jo tolažil, vsi njeni prijatelji jo zaničujejo, postali so njeni sovražniki!“ Tako in enako so se glasili ihtéči spevi. A še teh niso smeli dolgo peti; kajti vojaki so jih začeli takoj po določenem času preganjati in tirati z razvalin. „Proč, nazaj v sužnost!“ „Vaše ure so minile! Naprej!“ so vpili vojaki! Izraelci pa so prosili in rotíli vojake: Ah pustite nas, da še nekaj trenutkov jokamo na razvalinah jeruzalemskih!“ „Nič — le naprej!“ so jim odgovarjali kruti vojaki. Izraelci so jih podkupili, dali so ves denar, kar so ga imeli, da bi le še dalje jokati smeli na razrušenem kamenju nekdanjega tempelja. Ko že niso drugega ničesar imeli, da bi si odkupili nekaj trenutkov, odrezale so si žene svoje dolge lepe lase, ki so bile njihova čast, ter so jih dale vojakom, da so potem iz njih dragocene biče pleli. Ko pa ničesar več niso imeli — so morali oditi v grenko sužnost, ubogi Izraelci. Z vpitjem so zapuščali kraj svoje nekdanje moči in slave. Seboj vzeli so le žalosten spomin in potrto srce.

Tako sv. Hijeronim.

Nekako podobni izraelskemu ljudstvu smo tudi mi, preljubi romarji marijinoceljski! Vsi živimo v prognanstvu, v solzni dolini, v sužnosti zemeljskih spon ter čakamo večnega odrešenja. Vsi iščemo tolažbe, da bi osladili grenko čašo sedanjega trpljenja. Ker doma tega ne dosežemo, prihiteli smo daleč, čez gore in doline, da bi tu potožili svoje križe in težave.

A v drugem oziru je vendar mej nami in med Izraelci velikansk razloček. Oni so ihteli in plakali, a njihovo gorje je bilo vedno večje, žalost vedno hujša, trpljenje vedno britkeje; mi pa smo prišli na kraj naših želj in našega hrepenenja; smo sicer tudi globoko ginjeni, a solze naše so solze veselja. Pri Izraelcih ni sledu o upanju, o boljši bodočnosti, vsi gledajo pred seboj samo neminljivo pogubo in prokletstvo, nam se pa tukaj žari zlata zora lepše prihodnosti; pred seboj imamo veselje, „kakoršnega še oko ni videlo, uho ne slišalo, nobeno srce še ne občutilo“.

Kolik razloček toraj med nami in med Izraelci!

Kadar so Izraelci prišli v Jeruzalem na razvaline, takrat so še le prav spoznali svoje uboštvo, takrat so jih skelele pesnikove besede:

„Najhujša vseh je bolečin
V nesreči srečnih dni spomin!“

Jubilejno leto pa družba sv. Cirila in Metoda.

Z radostnim pričakovanjem so nastopili narodi širne Avstrije leto 1898. In med temi narodi gotovo Slovenci nismo bili zadnji, ki smo se srčno veselili petdesetletnice cesarovanja našega presvetlega cesarja in dobrega očeta Frana Josipa I.

Dasi nam je bilo vsem znano, da milosrčni vladar tudi ob tako izvanredni priliki odklanja vse hrupne in potratne veselice, želeč, naj bi se le z dobrimi deli in obče koristnimi ustanovami proslavljal njegov jubilej, vendar bi z drugimi avstrijskimi narodi vred tudi Slovenci ne bili mogli v svojih srcih prikrivati iskrene radosti povodom vesele petdesetletnice ljubljenega zlato vladarja, ampak bi jej bili dajali duška v raznih veselicah in slavnostih, — ko bi ne bila, kakor strela iz jasnega neba, neizrekljivo tragična smrt presvetle, srčnoblage cesarice Elizabete spremenila splošnega veselja hipoma v še bolj splošno, vsa srca pretresujoče žalovanje.

Izgubivši ljubeznivo mater — cesarico Elizabeto — pa se narodi mogočne Avstrije s podvojeno ljubeznijo oklepamo očetovskega srca toliko skušanega, a nikdar ne omahujočega cesarja Frana Josipa.

Njegov zlati jubilej moramo dostojno proslaviti, tako nam velevala verno in zvesto avstrijsko srce, — a mesto veselic naj v teh okoliščinah poleg cerkvenih slavnostij zavzemajo patrijotična dobra dela.

In kako naj to izvršimo Slovenci? Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ustanovljena v ta namen, da podpira in pospešuje slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, smatra za svojo bistveno in velevažno nalogo tudi gojitev iskrenega in pristno-avstrijskega domoljubja. Zato si usoja njen glavni odbor:

1.) Nasvetovati vsem podružnicam, da oskrbe vsaka v svojem okraju začetkom meseca decembra t. l. sveto mašo za presvetlega cesarja Frana Josipa I., pri kateri naj bi se družbini udje in drugi verniki spominjali tudi rajne cesarice Elizabete.

2.) Želi isti glavni odbor, da vse podružnice do konca jubilejnega leta mesto zabavnih shodov in veselic nabirajo jubilejnih darov za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in kupujejo njenih tem namenom izdanih slavnostnih knjižic.

Nabiranje darov se vidi sicer na prvi pogled samopridno, a v resnici bi bilo eminentno patrijotično dobro delo.

Bilo bi dobro delo, ker se v družbinih zavodih vzgaja in podpira večinoma ubožna in zapuščena slovenska deca, ki se otima ne le potujčevanju ampak tudi npravnemu propadanju s tem, da jo družba v sprejema v svoje zavode, da jo poučuje in vzgaja v katoliško-narodnem duhu, in da jo gmotno podpira z obleko, učili in v mnogih slučajih tudi z najpotrebnejšo hrano. — Srce krvavi glavnemu odboru družbe sv. Cirila in Metoda, ker mora skoraj v vsaki vodstveni seji zaradi nedostatka potrebnih sredstev neugodno rešiti mnogo nujnih prošenj za podporo.

Vsak dar za družbo sv. Cirila in Metoda je pa tudi eminentno patrijotično delo. Kogar z dobro vzgojo rešimo npravnega propada, tega rešimo omikani in koristno delujoči človeški družbi, in s tem zabranjujemo, da se ne množi število anarhistov in drugih državi nevarnih ter vsakemu pravemu domoljubju škodljivih nezadovoljnejšev. Kogar obvarujemo, da ne

postane narodni odpadnik, tega smo morda uprav s tem obvarovali, da ne postane neznačajnik in izdajica tudi v mnogem drugem oziru. Značajni in rodoljubni Slovenci pa so bili in bodo vsikdar zlasti ob južni meji naše države najboljše ovora mile nam Avstrije in najzvestejša ter najtrdnjša bramba proti vsem sovražnim nakanam.

Mislimo, da nam ni treba obširneje utemeljevati poziva za nabiranje jubilejnih darov v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Pripomnimo le, da je imela družba zadnji čas precej manj dohodkov, kot druga leta zlasti zato, ker je splošno žalovanje in pijeteta zahtevala, da se opuste vse — tudi že napovedane veselice, ki so druga leta donasale družbi lepih dohodkov. Ta izguba se lahko obilno nadomesti z jubilejnimi darovi, ako se nakloni družbi tudi to, kar bi bile veselice stale.

Družba sv. Cirila in Metoda goji zlasti jedno željo, da bi mogla z jubilejnimi darovi poplačati še precej obilni dolg, katerega je morala narediti, da je pod lastno streho spravila tako potreba — jedino slovensko ljudsko šolo v Trstu, in da je postavila lepo „Narodno šolo“ v Velikovcu, na katero se smemo Slovenci s ponosom ozirati. Ta dolg kakor mora teži družbo in je vzrok, da moramo na boljše čase zavračati vse — tudi najbolj opravičene želje in prošnje za kakoršno koli razširjenje družbinega delokroga.

Še nekoliko o tem, kako naj bi se nabirali jubilejni darovi. Umestno bo, ako vsa podružnična načelnštva ob tej priliki skličejo svoje redne letne zборе, ali pa prekoredne, kjer so se redni za letos že vršili. Tu naj svoje ude, in po teh tudi neude, s primernimi domoljubnimi govori navdušujejo za to, da poleg rednih letnih doneskov darujejo še izvanreden, če tudi le majhen jubilejni dar. Marsikaterega domoljuba, ki še ni ud naše družbe, bo morda mogoče ob tej priliki pridobiti, da pristopi k jedni ali drugi podružnici, ako ne kot ustanovnik z jednokratnim doneskom 10 gld. ali kot letnik z 1 gld. na leto, pa vsaj kot podpornik z letnim doneskom 10 kr. Poslednji znesek bodo gotovo radi darovali prav mnogi izmed priprostega naroda, ako jim zavedni rodoljubi na primeren način pojasnijo lep in blag namen, česar jih vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda uljudno prosi. Pokrovitelj, ki so vplačali jedenkrat za vselej vsaj 100 gld., ima družba sv. Cirila in Metoda že lepo število, 238. Vender upa vodstvo, da izvanredna prilika cesarskega jubileja navduši tudi za tak domoljubni dar še marsikaterega odličnega rodoljuba, kateremu to dopuščajo njegove gmotne razmere.

Ganimo se, dragi rojaki! Naj se ob tej priliki poživi, naj mogočno vsplamti duh, ki vodi družbo sv. Cirila in Metoda. Obnovimo in razširimo v vse kroge gorečnost in navdušenost za mili naš narod, za dobro, nadarjeno, a ubogo slovensko mladino, katera je v toliko krajih v nevarnosti, da se nam odtuji in pogubi.

Leto za letom čujemo na velikih skupščinah družbe sv. Cirila in Metoda obupni klic odposlancev slovenskega naroda iz tužne Koroške, lepe Štajerske in za vso Avstrijo tako važnega Primorja: „Morituri vos salutant!“ Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda dobro pozna težki in skrajno nevarni položaj obmejnih Slovencev. A ono vstrajnosti ni izgubilo in noče obupovati. Dokler se borimo, dokler delamo za

dobro stvar, za vzvišene ideje, — ne umiramo še, ampak živimo. Pomagajmo si sami, in Bog nam bode pomagal. Le pogumno in složno naprej!

Vse za vero, cesarja in domovino!

Meseca novembra 1898.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Dobri pastir.

Že večerilo se je nekega jesenskega dne, 1. 1810., ko je korakal oddelek francoskih vojakov proti španski vasi Baulóros. Zahajajoče solnce je zlatilo z zadnjimi žarki križ na visokem zvoniku. Krog in krog je bilo vse mirno. Nikogar izmed vaščanov ni bilo na izpregled. Ko se je tolpa približala vasi, je prišel iz nje visok, zastaven mož v duhovskem talarji. Stopivši proti častniku ga je prosil, naj prizanesi doma ostanim prebivalcem. „Skoraj same ženske, starčki in otroci so“, je rekel, „ti vojakom niso nevarni, in bodo radi dali, kar bodo utrpeli. Prizanesite tudi cerkvi mojega samostana; že stoletja so pretekla, kar so jo sezidale dobre roke in na tisoče jih je že našlo v njej mir in uteho“.

Poveljnik mu je rad obljubil varstvo, kolikor bo v njegovi moči. Bil je mož beseda. Ker so ga vojaki ljubili, mu ni bilo težko brzdati jih, da niso vaščanov oškodovali kakorkoli. Poveljnik se je nastanil v samostanu, kjer so bile prazne sobe; kajti razun očeta Ivana, ki je prišel vojakom naproti, so zbežali vsi duhovniki.

„Kako ste si vendar, prečastiti, upali sami tu ostati?“ pravi poveljnik, krepčajoč se z vinom, s kojim so mu postregli; „saj vsekako veste, kako gorki so naši vojaki španski duhovščini. Kako lahko bi bili ob glavo, ako bi bil prišel kak drug oddelek v vas in ne mi!“

„Dragi gospod“, odvrne duhovnik, „saj nisem mogel zapustiti nezmožnih starčkov in žen. Ker so zbežali vsi možje in mladeniči, sem jaz njihov jedini prijatelj in svetovalec, njihov duševni pa tudi telesni zdravnik. Kar je duhovnik rekel, to je on bil v resnici. Od ranega jutra do poznega večera je bil pri delu. Komaj je opravil božjo službo, je že hitel na polje ali v bližnji gozd, nabirat zdravilnih zelišč, katera je dobro poznal. Na to je hodil po vasi od hiše do hiše; kdor je potreboval sveta, tolažbe, pomoči, se je zatekel k dobrem očetu. Za vsakega je imel prijazno besedico, vsakemu je z veseljem pomagal.“

V boju z oboroženimi kmeti so bili trije vojaki ustreljeni. Oče Ivan jih je dal cerkveno pokopati. Ko je blagoslovil grob, in so jih spustili v jamo, je zaklical glasno: „Molimo za duše ranjkih!“ — in vojaki, sicer divji in surovi so se spustili na kolena in molili za pobožnim očetom. Pri ranjencih je bil najraje. Po cele noči je prečul pri njihovih posteljah, in mnogim vojakom je rešil življenje s svojo zdravniško umetnostjo in skrbno strežbo.

Ako se je mogel za kako uro oprostiti tega dela, je zbral krog sebe vaše otroke in jim pripovedoval o dobrem očetu vseh ljudi, o njegovem jednorodnem sinu, govoril jim je o nadlogah, s katerimi jih je obiskal Bog. Prigovarjal jim je, naj molijo, da se povrne v deželo zopet mir. Večkrat je prišel na tihem tudi poveljnik in poslušal. Pozneje je priznal, da se

je več naučil iz tega, kar je pripovedoval oče Ivan otrokom, kakor iz mnogo knjig.

Duhovniku se je kmalu prikupil tuji poveljnik; spoznal je, da tudi ta obžaluje vojsko in ne odobrava brezmejne želje po osvojitvah. Večkrat sta se pogovarjala po samostanskih hodnikih o dogodkih krvave vojske in o bedi, ki je zadela dežele in narode.

Taki prijazni razgovori niso trajali dolgo. Že čez nekaj tednov je dobil poveljnik zapoved, naj zapusti vas in se pridruži polku. Solzo si je otrl iz oči, ko je podal duhovniku roko in se poslovil. Ta mu je rekel ves ginjen: „V vaši osebi sem spoznal moža vrednega spoštovanja, moža, kojemu je čast pred Bogom največ!“ Tudi od vojakov se je oče prijazno poslovil, in še ko so v gozd zavili, so slišali njegov krepki glas: „Z Bogom, gospod častnik, z Bogom, dobri vojaki!“

Pol leta je preteklo in spremenljiva vojskina sreča je hotela, da je prišel oni častnik s svojim odredkom zopet v znano vas. Sedaj je prišel cel polk vojakov s francoskim generalom na čelu. Častnik je hitel takoj v samostan, da pozdravi starega prijatelja očeta Ivana. Kako silno se prestraši, ko mu povedo, da so očeta ravnokar vjeli in uklenili, da ga drugi dan ustrelje. Na vprašanje, kaj je storil, mu povedo, da je bil neki francoski vojak, ki je pri potoku lovil za kratek čas ribe, od kmetov zavratno umorjen. Ker noče nikdo razodeti hudodelca, zato je general prisegel: ako se v treh urah dotičnik ne objavi sam, ali ga ne povedo domačini, bo dal izsrečkati tri možke in tri ženske in jih ustreliti. Predno so še pretekle tri ure, je ponudil oče Ivan svoje življenje v spravo.

Častnika je to globoko ganilo; kajti prepričan je bil, da je oče Ivan popolnoma nedolžen in da se je ponudil za žrtev, da reši onih šest oseb, katere bi zadela srečka. Zato gre k generalu in mu pripoveduje, kaj je vse storil ta blagi duhovnik njegovim ranjenim vojakom in kolikim je otel življenje. General ga je mirno poslušal. „Ako bi bil moj lastni brat,“ pravi na to, „in bi bil o njegovi nedolžnosti še tako trdno uverjen, bi ga vendar moral dati ustreliti. To sem dolžen zaradi varnosti svojih vojakov. Pomislite, odkar sem zasedel to vas, je bilo že pet mojih vojakov ubitih. Milost bi bila tu neumnost. Oče Ivan mora umreti, ali pa mora kocka določiti šest drugih.“

Častnik je hitel obupan v celico, kjer so imeli ujetega plemenitega moža. Ko ga oče opazi, je bil vidno razveseljen in mu prijazno poda roko. Častnik ga sili, naj se nikar ne žrtvuje za one, ki so zakrivali zločin. Duhovnik pa odgovori: „Žrtva mora biti; ni-li boljša nedolžna žrtev, kakor če da vaš general ustreliti može in žene, ki so h krati očetje in matere in poleg tega prav tako nedolžni, kakor jaz? Bogu sem obljubil, da hočem biti svetovalec in pomočnik tem ubogim kmetom; to obljubo hočem držati. Ne zdi se mi težko ločiti se iz tega sveta, že pred več leti sem se spoprijaznil s to mislijo!“ Na to je govoril, kakor je imel navado, o Rimljanih in njihovih činih. „Kako srečni smo pač“, pravi, „v primeri z njimi; kajti ako se darujemo za domovino, nas spremlja misel na usmiljenega Očeta in Jezusa, našega srednika, iz tega življenja tja v dosti srečnejšo večnost!“

Drugo jutro prosi oče Ivan generala dovoljenja, da sme obiskati bolnišnico, kjer leži mnogo ranjenec. General je rad privolil in jetnika so odvedli v

bolnišnico. Tu je preiskaval — še zadnjič — rane bolnih vojakov, jih ročno obvezoval in mislil sploh le na zdravje drugih, dasi je imel sam živeti le še jedno uro.

Ko je dokončal to zadnje delo ljubezni, vzeli so ga vojaki v sredo in ga peljali ven pred vas. Stopal je mirno in trdno. V rokah je držal sv. razpelo, na katero je imel oči neprenehoma uprte. Le sem ter tje je povzdignil svoje živo oko proti večnim nebesom. Cela soseska mu je sledila v dolgi vrsti. Obličje vsakega izmed njih je izražalo globoko bol.

Prišli so na določeni prostor in obsojenca so obstopili. Strelci so pomerili. „Bog vas blagoslovi, otroci moji!“ še izusti oče Ivan, in počilo je — štiri kroglice so prodrle blago srce. Splošno jokanje in tnanje je sledilo. Moške in žene so se prerivali, da še enkrat vidijo blede obličje skupnega očeta. Drugi so poklekovali in namakali robce v kri, ki je tekla iz njegovih prsi. Oni častnik pa je dejal: „Da, da, objokujte ga, vreden je vaših solz. Zaradi vaše hudobije je umrl. V resnici, dober pastir, svoje življenje je dal za svoje ovce!“

Razgled po svetu.

V Celovcu so ubili neznani lopovi jedno okno v knezoškofjski palači. Bilo je prav tisto, kjer je stanoval ljubljanski knezoškof. Je li to slučaj? Najbrže ne, kajti drugo jutro so dobili sledi, da je bilo več kamnov vrženih ravno tje. Naj so namerili na škofa ali na Slovenca, oboje priča o podlem sovraštvu.

Dunaj. Drugi katoliški shod za Nižjo Avstrijo se bo vršil na Dunaji dne 29. in 30. novembra. Na ta shod so vabljeni katoliki Nižje Avstrije vseh stanov. Povod shodu sta v prvi jubileja sv. Očeta in cesarja, reševali bodo pa tudi vprašanja, katerih niso še rešili na prvem shodu.

Osek. Vladika Strossmayer je sklenil, da ustanovi tu zavod za gimnazijce, kjer naj bi se mladeniči vzgajali v strogo krščanskem duhu. Po dovršenem zrelostnem izpitu se da vsakemu na izbiro, ali gre v semenišče v Djakovem ali na katerokoli univerzo. Ustanovna glavica znaša 500.000 gld. Čez 40 mest bo prostih, drugi bodo plačevali.

Rim. Sv. Oče Leon XIII. se poslužuje lepega jesenskega vremena, ki ga imamo letos. Večji del dne prebije na vrtu.

Italija. Odkar so vzeli Piemontezi Rim, nagrabili so že 987 milijonov lir cerkvenega premoženja, tedaj že skoraj jedno milijardo. Zaplenjenje so utemeljevali takrat s tem, da tako bogastvo ne sme ležati neplodno, naj se raji porabi za šolo in dobre namene. „Toliko cerkvenih milijonov je že izginilo“ piše „Osservatore Romano“, „povejte nam vendar, kaj ima veda od tega in koliko so sedaj ubožci bogatejši?“

Pariz. Mirovno pogajanje med Španijo in Ameriko še danes ni rešeno. Že nad mesec dni je preteklo, odkar so se sošli v Parizu španski in ameriški odposlanci, da se posvetujejo o končnih pogojih, pod katerimi naj se sklene mir mej tema dvema državama. Kljub temu se do sedaj niso sporazumeli niti o načinu rešitve. Posvetovanja se vrše tajno, znane so le glavne zahteve Amerikancev, ki so precej večje, kakor so pričakovali Španci. Ne samo otoka Kubo in Portoriko in nekaj važnejših pristanišč, tudi filipinske otoke in veliko vojno odškodnino. Kajpada

sedaj člani španske mirovne komisije najodločnejše ugovarjajo tej ameriški predrznosti in prete, da zapuste takoj Pariz in pozovejo na pomoč ostale evropske velesile. Toda vse to jim bo jako malo koristilo, ker nasprotno Amerika preti z novo vojsko, ako se ne ustreže tej želji. Res je sicer, da so zahteve zmagalčeve sila pretirane. Amerikanci bi se morali spominjati obljub, da ne bodo ohranili razven otoka Portoriko prav ničesar za zvezne države, toda siromašna Španija se bo morala ukloniti konečno tudi tej zahtevi, ako ji pravočasno ne pomorejo evropske velesile. Gotovo bo raje izgubila še to posest, kakor znova se bojevala z Amerikanci.

Anglija. Nekaj lepega smo videli oktobra meseca v vestminsterski cerkvi. Komaj so anglikani končali svojo dnevno službo božjo, prišli so v dolgem sprevodu katoliki k grobu sv. kralja Edvarda, spoznavalca, da počaste njegove sv. ostanke. Prej ni bilo tako. To je dovolil katoličanom še-le predzadnji kapiteljski dekan vestminsterske opatiije. Pred tem dekanom so postavljali na dan sv. Elvarda stražo k njegovemu grobu, ki je branila katolikom tam moliti. A dekan Stenli se ni nič spodtikal nad tem, da so dohajali tudi katoličani v njegovo cerkev. On je jako ljubezniv mož; njegova sestra se je že spreobrnila.

Fašoda je pokrajina v Afriki, katero si lastite Anglija in Francija. Ne more se še reči za gotovo, se li vname vojska med tema državama ali ne. Pred kratkim je bilo mej obema že zelo napeto stanje. Sedaj je nekoliko upanja, da se poravna prepir mirnim potom, kajti, kakor poročajo francoski listi, je naročila Francija svojemu poveljniku Maršandu, naj se umakne prostovoljno iz Fašode.

Carigrad. Koncem poletja so pokopali jako pobožnega škofa Kastelija. K pogrebu se je zbralo neštivilno katoličanov in razkolnikov. Najbolj priljubljena molitev ranjkemu je bil sv. rožni venec. O soparnih poletnih dneh so ga večkrat dobili na vrtu z rožnim vencem v roki. Kolikorkrat so mu naznanili kaj neljubega, je prijel za rožni venec in je hodil po pol ure sem ter tje po sobi. — Na dan smrti je še sedel s svojimi duhovniki pri mizi. Razgovarjal se je z njimi o zadnji okrožnici Leona XIII. o molitvi sv. rožnega venca in jim dejal: „Bratje moji, ljubite Mater Božjo, častite jo dan na dan. Ne držite se je le za plašč, ampak obesite se ji na njeno ovratno vrstico, s tem da molite sv. rožni venec. Potlej boste lahko rekli: Haec requies mea in saeculum saeculi, hic habitabo quoniam elegi eam“. (To je moj počitek na vekov veke, tu bom prebival, ker sem si ga izbral. To so bile zadnje njegove besede — mrtvoud ga je zadel in ugasnil luč življenja pobožnemu Marijinemu častilcu.

Na bregu zelenega marmarskega morja se vzdiguje kakor bel labod misijonsko semenišče očetov kapucinov. Pred kakimi desetimi leti so videli ribiči o mesečnih nočeh mladega patra, ki je presedel večkrat pol noči pri oknu. „Zakaj ne spite, je vprašal nekoč priprost ribič bdečega meniha, in kaj počnete toliko ur pri oknu?“ „Priatelj,“ pravi ponočnjak radovednemu ribiču, „jaz sem prišel iz mrzlega severa in še nisem vaju tega vročega podnebja; zato kar ne morem zatisniti oči. Za krajši čas vzamem v roko molek in prebiram jagode toliko časa, da mi oči same skup zlezejo. Kakor mečeš ti mreže, da loviš ribe, mečem tudi jaz svojo duhovno mrežo in lovim vas

razkolnike za Rim. Besede in dejanja so pri vas brezuspešna. morebiti premo'e kaj moja molitev". — Na rožnovensko nedeljo so zagrebli tega Marijinega otroka, očeta Stanislaja iz reda kapucinov. Nepregledna množica pobožnih molivcev ga je spremljala k zadnjemu počitku. Sedaj sameva v hladnem grobu in ni se mu več bati vročine.

Marija odlikuje svoje častivce že na tem svetu na poseben način.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec listopad (november) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Ljubezen do siromakov.

b) Posebni nameni:

11.) **Sv. Martin, škof.** Cerkveni višji pastirji. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Vojaški duhovniki. Divji zakoni

12.) **Sv. Martin, papež.** Sv. oče. Varstvo in bramba sv. cerkve proti starim in novim krivoverstvom.

13.) **Sv. Homobon, sv. Stanislav Kostka.** Trgovci. Redovni novinci. Zadeve poklica in volitev stanu.

14.) **Sv. Jozafat.** Zatirana cerkev na Ruskem. Spreobrnitev Egiptčanov in Mahdijevih privržencev.

15.) **Sv. Leopold.** Težko skušana hiša Habsburška. Katoliško gibanje na Dunaju. Zadeve glede pravnih in dedščin.

16.) **Sv. Otmar.** Starešinstva in gosposke zbornice po raznih državah. Spoznanje dolžne pokorščine do božje avtoritete učeče cerkve Kristusove. Obrekovani in po krivici preganjani.

17.) **Sv. Gregor, čudodelnik.** Duhovni in obhajanci. Odstranitev očitnega pohujševanja. Bridko skušani.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca. sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše detele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neljuba zadeva, da bi se ugodno rešila.

Zahvala in prošnja.

Da svojo obljubo spolnim, se tukaj zahvaljujem naši Ljubi Gospej, sv. Jožefu, in sv. Antonu P. za njih pomoč v mnogoterih mojih potrebah; ob enem se pa priporočam tem mogočnim priprošnjikom, da bi mi izprosil rešitev v neki nadlogi. A. B.

Listek za raznoterosti.

Župnija Trstenik je podeljena g. Ivanu Mikšu, vpokojenemu župniku.

Posvetil je 8 t. m. g. generalni vikarij 5 zvonov za različne vnanje kraje.

Slovenska krščansko-socijalna zveza je zopet priredila pretečeno nedeljo javno predavanje. V „apolo-

getiškem govoru o začetku in koncu sveta“ je pojasnil dr. Aleš Ušeničnik način, kako je mogoče, da je nastal svet. Gospod predavatelj je naštel tudi tri možnosti glede konca sveta: ali se bodo svetovi ohladili in se vrteli mrzli, mračni in brez življenja po neskončnem prostoru; ali bo oslabela privlačnost in se bodo razšli v neizmernem prostoru za vselej; ali pa bodo padli drug na drugega. Glede na našo zemljo je mogoč še en način. Lahko se pripeti, da zaide zemlja in se zaleti morebiti v kako zvezdo repatico in se poruši v strašnem požaru, prav kakor se bere v sv. pismu. Veda še ni našla ničesar proti temu razodetju. Da konča naša zemlja s svetovnim požarom, se lahko zgodi ali po naravnih vzrokih, ali pa poseže vmes božja moč, ko pride dan, ki ga je določil za to Bog že od vekomaj. Tudi tu se kaže, da je sveto pismo neovrgljivo resnično. Prava veda še ni našla nič napačnega v njem, le površna veda mu ugovarja.

† Župnik Alojzij Puc. V Hrenovicah je umrl 7. t. m. po dolgem bolehanji č. g. župnik Alojzij Puc. Pokojnik je bil rojen na Jesenicah 9. julija 1845 in 1. avgusta 1868 posvečen v mašnika. Kot duhovni pomočnik je služboval na Dovjem, na Bledu, v Križah pri Trziču, v Stari Loki in v Dobropoljah. L. 1882. je bil imenovan za kurata v kaznilnici na ljubljanskem gradu, kjer je ostal do leta 1886, ko je dobil župnijo Hrenovice. Tu je pastiroval 12 let. Spomladi je začel bolehati. Zanašajoč se na krepko postavo je vedno upal, da okreva, a Bog je sklenil drugače. Naj v miru počiva!

Sv. misljon so obhajali od 23 do 30. m. m. na Zalem Logu. Vodila sta ga gg. oo. Doljak in Vrhovec iz družbe Jezusove.

Leta 1900 bodo obiskali tudi Slovenci svetovno razstavo v Parizu. 5. t. m. se je sestavil v ta namen poseben odbor, v katerega so bili voljeni gg.: župan Hribar kot načelnik, cesarski svetnik Murnik kot namestnik, in kanonik Sušnik, dr. Krisper ter notar Plantan.

V Novem Mestu so obesili 4 t. m. 22letnega Matijo Režeka, ki je na Gorjancih zavrtno umoril Martina Kostrevca. — Obsojenec sam ni hotel prositi pomiloščenja, pač pa je prosila njegova mati, a brezuspešno. V ječi so ga obiskali tudi premilostni knez in škof, ko so birmovali v Novem Mestu. Iz prva se niti spovedati ni maral. Obljubil je le, da bo molil vsak dan jedno „Češčeno Marijo“. Ko so mu pa naznanili v četrtek, da bo drugi dan ob sedmih zjutraj obešen, se je silno jokalo in prosil g. stolnega vikarja naj ga izpove. Gosp. Prelesnik je res prišel in bil pri njem celo popoldne in zvečer. Obiskala sta ga tudi g. kanonik Jeriha in mil. g. prošt dr. Elbert, ki mu je prinesel lepo svetinjo z ostanki sv. Križa, da ga pogled na to svetinjo tolaži in krepki na zadnji poti. Obsojenec je bil popolnoma skesan in vdan v božjo voljo. Ob 11. uri je nekoliko zaspal. Drugo jutro ob petih ga je g. vikarij obhajal in ostal pri njem še do sedmih in molil z njim. Poslovil se je še od matere in sestre, nato pa je udano stopal ob strani g. vikarja in molil z njim. — Pomanjkanje verske vzgoje je bil glavni vzrok, da je zašel nekdanji pastirček na kriva pota.